

1998

EEN WETHOUDER UIT ELK DORP

Na de theorie nu de praktijk. Wat krijgt de overhand op 4 maart 1998? Landerd of het eigen dorp. Willy van den Heuvel van Landerd TV zet al meteen de toon op de verkiezingsdag als ze een rondje maakt langs de stembureaus en aan een aantal mensen vraagt welke raadsleden ze kennen. In elke kern zijn het bijna uitsluitend de eigen raadsleden die men noemt.

De grote winnaars zijn DS97 met 4 zetels en Zeelands Welzijn met 3 zetels. Schaijk heeft voor Schaijk gekozen en Zeeland voor Zeeland. De RPP blijft min of meer gelijk. In Reek heeft men altijd al voor het eigen dorp gekozen.

NAPRATEN

Op de verkiezingsavond verzorg ik voor Landerd TV samen met Willy van den Heuvel vanuit De Phoenix in Schaijk de presentatie van de verkiezingsuitslagen. Als laatste op de avond zijn Arie de Kleijn, Chris School en Hans van Breda gevraagd om hun mening te geven. Chris School zit er monter bij, de andere twee stralen een houding uit van: het moet, maar wat doe ik eigenlijk hier in deze studio.

Aan Arie de Kleijn vraag ik hoe hij tegen de uitslag van DS97 aankijkt. "We zijn zeer tevreden. We hadden gedacht aan 4 zetels. We hebben wel eens ooit tegen elkaar gezegd: er kan een klein wondertje gebeuren en dan halen we er 5. Daar zag het bijna naar uit en dan waren we verrast geweest met ons eigen succes."

^ De uitslagen van de verkiezingen in de Phoenix in Schaijk worden met een viltstift op een bord geschreven.

(Foto: 1998 Landerd TV)

Uitslagen per kern 1998					
	Schaijk	Reek	Zeeland	Landerd	Zetels
Progressief Landerd	657	66	222	945	2
DS'97	2.408	22	16	2.446	4
RPP	29	868	22	919	2
CDA	96	15	443	554	1
VVD	357	74	221	652	1
DrieKern	91	13	922	1.026	2
Zeelands Welzijn	7	3	1.479	1.489	3
Aantal per kern	3.645	1.061	3.325	8.031	
Procentueel aandeel	45.4%	13.2%	41.4%		

kiesdeler = 535.4

^ Uitslagen per kern.

(Uit: Arena maart 2002)

^ *Napraten na de verkiezingsuitslag van 1998 in de studio van Landerd TV in de Phoenix in Schaijk. Van links naar rechts: Arie de Kleijn, Chris School en Hans van Breda. (Foto: Landerd TV)*

In Landerd weet iedereen het al heel lang zeker: Arie wil wethouder worden. Klopt dat? "Ik ben beschikbaar om wethouder te worden. Ik heb ook gezegd: het is niet zo dat ik wethouder WIL worden. Dat is absoluut fout gesteld. Ik denk dat DS97 met 4 zetels ook absoluut een partij is die in het college thuishoort en als lijsttrekker ben ik de eerst aangewezen persoon om daarvoor in aanmerking te komen maar het is niet zo dat ik zoiets heb van: ik wil en zal wethouder worden."

Moet de grootste partij het initiatief nemen voor de coalitievorming?

"Ja en dat is al gebeurd. Alle lijsttrekkers zijn uitgenodigd."

Ben je niet bang dat andere partijen daar onderdoor gaan schieten en zelf andere afspraken maken zoals de VVD en het CDA dat de keer daarvoor gedaan hebben?

Bij die vraag betreft het gezicht van Arie en hij gaat frontaal in de aanval: "Dat is dan heel jammer dat je volstrekt verkeerd geïnformeerd bent. Dat is ook dom als verslaggever. Je moet weten wat de feiten zijn en in dat geval zou je geweten hebben dat het CDA (Arie zat toen nog bij het CDA) daartoe toen geen enkel initiatief genomen heeft. Niets."

^ *Elk dorp krijgt een eigen wethouder. Van links naar rechts: wethouder Chris School (Reek), secretaris Jan van Vlerken, burgemeester Tiny Kooijmans, wethouder Arie de Kleijn (Schaijk) en wethouder Hans van Breda (Zeeland). (Foto: 1999 Gerard van de Sluis)*

EIGEN DORP

En hoe kijkt het drietal tegen de uitslag aan waarin de kiezer duidelijk voor het eigen dorp gekozen heeft?

Chris School: "Ik denk dat het inderdaad zo is dat de dorpspartijen de verkiezingen toch wel min of meer gewonnen hebben. Dat is een feit!! De Reekse kiezers hebben dat vandaag onderstreept. Je warmt jezelf het beste als je dicht bij het vuur zit. We zijn bereid tot overleg maar het accent ligt op Reek, al hebben we wel oog voor Schaijk en Zeeland

Arie de Kleijn: "We zijn geen Landerdse partij. Absoluut niet, geen sprake van. Het is nu gebleken dat wat Zeelands Welzijn in Zeeland heeft bereikt ook voor ons in Schaijk geldt. We hebben een zodanig brede lijst en een zodanig goed programma dat de grote meerderheid van Schaijk ons ziet als de beste vertegenwoordiger van de Schaijkse belangen in de gemeenteraad. We denken Landerds hebben we gezegd, maar wel met een speciaal oog voor Schaijk. We gaan niet op de toer van dat we er een Landerds partijtje van willen maken."

Hans van Breda met een beetje een grommende stem: "Kijk naar ons verkiezingsprogramma, daar worden Zeelandse, Schaijkse en Reekse zaken in genoemd."

^ Een deel van de raad met van links naar rechts: Jan van Rossum, Jan Danen, Coosje Schoonenberg-van den Berg, Cas de Greeff, Kees Verburg en Toon Schoenmakers. (Foto: 1999: Heemkundekring Zeeland)

Eerder op de avond hebben we ook andere partijen hun mening gevraagd over het Landerds denken.

Jan van Son van de VVD: "De VVD is fijngemalen tussen de lokale partijen. Er is voor de kernen gekozen."

Sybren Reitsma van het CDA: "We hebben geen concrete dingen beloofd, alleen een richting aangegeven."

Met een klein glimlachje erkent Reitsma vervolgens dat het CDA vooral een CDA Zeeland is. "In Schaijk zijn de stemmen naar DS97 gegaan."

Egbert van Hout van Driekern: "We hebben ervoor gekozen om Driekern te worden. Het kiezen voor het eigen dorp vonden wij niet getuigen van het hebben van een visie op Landerd als geheel. Maar we zijn hier niet voor beloond. Dat was mijn eerste reactie toen ik de uitslag zag. In Landerd kiest men toch nog voor de eigen kern."

Toon Schoenmakers van Progressief Landerd: "Wij vinden dat je moet werken voor heel Landerd. Ons streven zal dan ook zijn dat het collegeprogramma Landerds is. Het kan niet eenzijdig op de dorpen gericht zijn."

DE WRAAK VAN SCHAIJK

De overwinning van DS97 typeert het Brabants Dagblad op 5 maart 1998 als de wraak van Schaijk, het is een revanche op 1994 toen de Zeelandse partijen als grote winnaar uit de bus kwamen. Schaijk is massaal gaan stemmen op Schaijk met een opkomst van 75,5 % tegenover 60% in 1994.

DORPSCOALITIE

De coalitiebesprekingen leiden tot een college met uit elk dorp een wethouder. Arie de Kleijn uit Schaijk (DS97), Hans van Breda uit Zeeland (Zeelands Welzijn) en Chris School uit Reek (RPP). Voor Reek betekent het dat het dorp na 12 jaar weer een eigen wethouder krijgt. De wens van School is de portefeuille Openbare Werken en die krijgt hij ook.

Wie in 1998 niet terugkomen in de raad zijn o.a. Nico van den Bergh (na 27,5 jaar), Gerard Engbers (ook na 27,5 jaar) en Jan van der Heijden (na 22 jaar).

HOGERE PSYCHOLOGIE

In maart 1998 zet het maandblad Arena de mening van Henk van Ras van DS97 tegenover de opvattingen van Renze Koning van Progressief Landerd onder de titel Dorps versus Landerds.

Henk van Ras (DS97): "Ik denk dat een dorpspartij dichter bij de mensen staat. De Schaijkse mensen willen niet op een landelijke partij stemmen. Als er alleen landelijke of Landerdse partijen waren, ging niemand naar de stembus. En dat is een slechte zaak. Politici van een lokale partij staan dicht bij het eigen volk." Renze Koning: "Ik had hogere psychologie moeten studeren om dat te kunnen begrijpen. Rationeel gezien slaat dat nergens op. Waarom zou een lokale politicus van een landelijke partij niet dicht bij zijn dorpsgenoten staan."

1998

HEROPENING GEMEENTEHUIS IN ZEELAND

Het gemeentehuis in Zeeland moet vanwege de herindeling dienst gaan doen voor drie dorpen en dat vereist een uitbreiding. De officiële opening is op 12 september 1998. Voor burgemeester Kooijmans een mooie gelegenheid om in zijn toespraak te stellen dat hiermee definitief het verleden af te sluiten is.

Tijdens de opendag van het gemeentehuis maken duizenden mensen van de gelegenheid gebruik om het gebouw te bekijken. Algemeen is men van mening dat de werkplekken van de ambtenaren ruim bemeten zijn en dat het daglicht overvloedig binnen kan schijnen. Het meubilair van beukenhout oogt strak en weinig lomp en ook dat valt in de smaak.

PERGOLA

Over de architectuur van het gebouw, tot stand gekomen onder leiding van Hans Semeijn van Architectenbureau De Twee Snoeken uit Den Bosch, zijn de meningen wel verdeeld.

In een brochure die de gemeente in de week voor de opening huis aan huis verspreidt, noemt de Stichting Jong Landerd het verbindingsstuk tussen het oude gedeelte en het U-vormige nieuwe gebouw een 'pergola'. En oud-wethouder en raadslid Gerard Engbers laat in de brochure doorschemeren dat beide gebouwen absoluut niet bij elkaar passen. "Oud- en nieuwbouw van het gemeentehuis zijn twee aparte stijlen. Ik vind het afbreuk doen aan het oude gebouw dat ik erg mooi vind."

^ Gemeentehuis Zeeland.

Vooran het oude gedeelte en daarachter het nieuwe gedeelte uit 1998 met de 'pergola'.
(Foto: 2007 TCR)

HET MEUBILAIR VAN HET GEMEENTEHUIS EN DE ANDERE PET

Nog even terug naar de werkgroepenvergadering van de RPP op 7 mei 1998 in Reek. Een avond waarop Chris School merkt dat een functie als wethouder een andere rol inhoudt dan die als actievoerder. In het begin is er niets aan de hand. School regeert zoals altijd enthousiast en geestdriftig zoals op alles wat er die avond voorbijkomt. maar dat verandert rap als de aanschaf van het meubilair voor het nieuwe gemeentekantoor in Zeeland ter sprake komt. Het college waarin hij en Arie de Kleijn de nieuwkomers zijn, blijkt ingestemd te hebben met een voorstel om voor het gemeentekantoor in Zeeland nieuw meubilair aan te schaffen ter waarde van 275.000 gulden (124.790 euro) en het oude meubilair niet over te huizen zoals eerder in de gemeenteraad besloten was. Door een meevaller van 1,5 miljoen gulden vanwege een hogere winstuitkering van Obragas denkt men dat nieuwe meubels er nu wel vanaf zouden kunnen.

De gang van zaken valt bij een aantal leden van de RPP-werkgroep niet in goede aarde. Vooral Ad Princen, de voorzitter van de partij, spuwt zijn gal in de richting van de nieuwbakken wethouder.

Zeer tot ongenoegen van de persoon zelf. "We kunnen toch bij de eerste gemeenteraadsvergadering al niet van mening verschillen."

Niek Egtberts: "Is rust 275.000 gulden waard?"

Chris School: "Het college moet als eenheid naar buiten treden en ik wil wel vier jaar blijven zitten. Het is beter om in goede relaties te investeren, want dan krijg ik meer gedaan dan met opspelen. We moeten solide overkomen en niet nu al gaan rollebollen. We kunnen in het college elkaar niet in de steek laten."

Jenny Leijten: "Wat een toneelspel."

Ad Princen: "Het is boerenbedrog. En Chris, je krijgt het op je brood als je wel akkoord gaat."

1998

EEN STROPDAS VOOR DE GEMEENSCHAP

Als Chris School een half jaar in functie is als wethouder, interview ik hem voor Arena. Over de reden waarom hij wethouder wilde worden, is hij meteen glashelder. “In een college van B en W ben je direct bij de besluitvorming betrokken waardoor je veel invloed kunt uitoefenen op het beleid. Een raadslid daarentegen zit aan de achterkant van die besluitvorming. In de stukken die van het gemeentehuis komen lees je wat de standpunten en de voorstellen van het college zijn en in 95 procent van de gevallen krijg je die niet meer omgebogen. Als je invloed op het beleid wilt hebben, moet je zorgen aan de voorkant te zitten. Dat is dus in het college.

Ik zal een voorbeeld geven. Een klein detail. Over het bordje doorgaand verkeer in de Noordhoek in Reek is vier jaar gezeurd. De buurtvereniging heeft er brieven over geschreven en de commissieleden hebben het verschillende malen aangekaart in de vergaderingen. Maar er gebeurde niets. Toen ik eind april mijn eerste wethoudersoverleg had met mijn afdeling, zei ik gewoon dat daar een bordje moest komen. Was je raadslid geweest dan hadden de ambtenaren tegen je kunnen zeggen dat het niet in het beleid paste.”

^ Chris School (met stropdas) en pastoor Leo de Louw bij de onthulling van een kunstwerk bij klooster Sint Jozef in Reek. Het kunstwerk stelt een uitvliegende vogel voor en refereert naar het vertrek van de zusters uit het dorp.
(Foto: 2000 TCR)

Duidelijk is School in het interview ook over zijn eigenschap dat hij recht voor zijn raap is. “Ik heb een hoog ambitieniveau en ik heb een portefeuille waarin je zeer ambitieus kunt zijn. Denk eens aan alle verkeersplannen. Over vier jaar mag de kiezer oordelen. En op de tweede plaats wil ik de heren bestuurders laten zien dat je kwaliteit kunt leveren, ook al ben je recht voor zijn raap. Om een zaak duidelijk te maken, moet de zaak eerst wel duidelijk gesteld worden. De nuance kun je altijd nog aanbrengen. Waarom moet altijd alles in bedekte termen gezegd worden.”

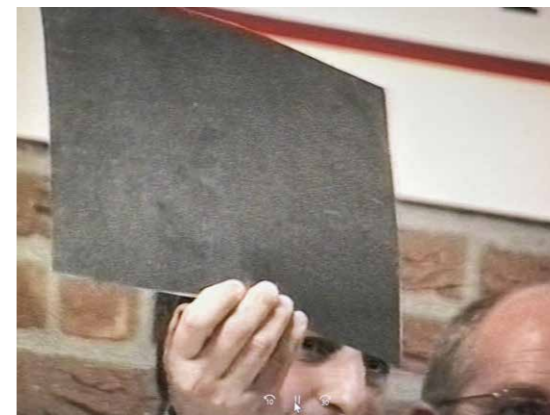
Het raadslid Chris School verfoeide de stropdas. Wethouder Chris School adoreert hem. Vanwaar die ommezwaai?
Ik merk dat ik met een stropdas anders behandeld wordt door de mensen. Je valt uit de toon als je er geen aan hebt. Bij een overleg bijvoorbeeld. Het wordt negatief uitgelegd. Ik heb de portefeuille Openbare Werken en dat betekent dat je veel met aannemers en de provincie te maken hebt. En dan moet je er netjes opstaan. Ik heb er wel aan moeten wennen, want ik had nog nooit een stropdas aangehad.”
Met een stropdas aan bereik je meer voor de gemeenschap? “Ja.”

1998

DE LANTAARNPALEN VAN DE WETHOUDER

^ De verlichte Corridorweg met de lantaarnpalen van Chris School.
Foto: 2023 TCR

De hele Corridorweg van Reek naar Zeeland is van het begin tot het einde verlicht met maar liefst 59 lantaarnpalen. Te danken aan Chris School. Tijdens een verkiezingsdebat in maart 1998 toont hij de zaal een zwarte foto met de mededeling: “Zo donker was het aan de Corridorweg toen ik van het Landerd Pop festival afkwam.”

Na zijn aantreden als wethouder in hetzelfde jaar 1998, belooft hij nog vóór het einde van het jaar de weg van verlichting te voorzien. En dat gebeurt. Samen met Cees Verburg van Progressief Landerd plaatst School op 8 december 1998 de eerste paal. En altijd als ik nadien over de Corridorweg naar Zeeland rij en de verlichting zie, moet ik aan de lantaarnpalen van de wethouder denken.

Theo Pijnappels voegt er in 2023 nog een element aan toe: verkeersdrempels “Chris School was niet alleen van de lantaarnpalen; hij maakte er als wethouder Openbare Werken ook een sport van om zoveel mogelijk verkeersdrempels aan te leggen. Bijna alle verkeersdrempels in Landerd (incl. de bijbehorende 60 km zônes) zijn het werk van hem.”

2002

HOE EGBERT VAN HOUT TOCH WEER WETHOUDER WORDT

VERKIEZINGSSLAG RPP

Tegen de verwachtingen in, is de verkiezingsuitslag van 2002 heel verrassend. De RPP uit Reek haalt maar liefst 1468 stemmen tegenover 919 in 1998 en weet daarmee drie zetels in de wacht te slepen. En veel van die stemmen komen van buiten Reek.

In Zeeland hebben 203 personen op de Reekse partij gestemd en in Schaijk 317 en samen is dat goed voor één zetel. De grote verliezers zijn Zeelands Welzijn en DS97. Zowel DS97 als Zeelands Welzijn wijten het verlies aan de geringe profilering van beide partijen en de actieve inzet van Chris School. "We zullen meer actie moeten voeren en meer moeten schoppen", vertelt een teleurgestelde Hans van Breda mij in de verkiezingsuitzending van Landerd TV.

STROOPLIKKEN

DS97 neemt als partij met de meeste stemmen het voortouw bij de vorming van een nieuwe coalitie. Iedere partij vindt dat elke combinatie op zich mogelijk is als men zelf maar een wethouder mag leveren. Zelfs de VVD komt plotseling met een kandidaat aanzetten en wel in de persoon van Jan van Son, de man die jaren eerder, de eerste man was bij de VVD.

^ Lijst 4 Progressief Landerd.
(Uit: Arena maart 2002)

Op de coalitiebespreking van 18 maart 2002 blijkt ook hoezeer elke partij water in de wijn wil doen als men maar met de coalitie mee mag doen en een wethouder kan leveren. Punten waarover verschil van mening bestaat, worden gladgestreken en genuanceerd. Het verslag van deze bijeenkomst spreekt in dit opzicht boekdelen. Zo hoeft van Zeelands Welzijn een scheiding van afvalstoffen niet meer - koste wat kost - verfijnd te worden en heeft Progressief Landerd plotseling geen bezwaar meer tegen bedrijfsactiviteiten op het MOB-complex in Reek.

^ Lijst 3 Driekern.
(Uit: Arena maart 2002)

^ Lijst 5 RPP met de toekomstige wethouder van bouwen, bouwen, bouwen.
(Uit: Arena maart 2002)

Uitslag Landerd		DS97	Zeelands Welzijn	DrieKern	Progressief Landerd	RPP	VVD	CDA	Totaal
1.	De Wijers, Schaijk	654	1	28	310	110	89	45	1237
2.	Dorpshuis De Phoenix, Schaijk	639	3	18	331	114	63	28	1196
3.	De Postduif, Schaijk	517	1	50	317	93	131	34	1143
4.	Het Wapen van Reek	7	2	10	68	948	25	8	1068
5.	De Garf, Zeeland	7	439	259	83	66	72	147	1073
6.	Zorgcentrum Compostella, Zeeland	9	306	291	102	80	55	211	1054
7.	Bondsgebouw, Zeeland	3	320	344	127	57	80	113	1044
Totaal		1836	1072	1000	1338	1468	515	586	7815

^ De uitslag van de verkiezingen in 2002.
(Uit: Arena maart 2002)

< Uitspraak van Cees van Son
in de verkiezingsuitgave van
Arena maart 2002.

AFVALRACE

Op 27 maart 2002 ga ik even langs bij Egbert van Hout in Zeeland.

Hij zegt absoluut niet te weten wie de nieuwe wethouders zullen worden. Zijn eigen kansen acht hij heel gering. En met die gedachte gaat hij op 28 maart naar de volgende coalitiebespreking.

De avond begint met het voorlezen van een brief van Progressief Landerd waarin deze partij te kennen geeft dat zij het niet meer zinvol acht om nog op de avond aanwezig te zijn, omdat bij haar de kwaliteit van de wethouder voorop staat en niet de woonplaats.

De wel aanwezige partijen gaan vervolgens over tot het bespreken van het concept-collegeprogramma waarbij elke partij haar eigen wensen naar voren brengt. Veel komt er niet uit en het lijkt dat men een heilloze weg ingeslagen is.

Na de pauze suddert de vergadering nog wat door maar dan krijgt ze een andere wending als Arie de Kleijn aangeeft de portefeuille van Welzijn te willen hebben.

De Kleijn: "Er lagen op het gebied van welzijn de nodige wensen in Schaijk en met die portefeuille kon DS97 zich beter profileren".

Zeelands Welzijn zegt er geen moeite mee te hebben deze portefeuille in te wisselen voor die van Openbare Werken, maar Chris School is er als de kippen bij om aan te geven dat hij deze post niet wil afstaan. Blijft over Ruimtelijke Ordening. Ook goed, denkt Zeelands Welzijn. Maar de RPP, het CDA en de VVD zien dit niet zitten, omdat zij Zeelands Welzijn als een linkse partij beschouwen die het milieu te hoog in het vaandel heeft staan.

^ Egbert van Hout.
(Foto: Arena maart 2002)

School doet een nieuwe voorzet en brengt in om Driekern mee te nemen. RAAK!!! Het idee vindt onmiddellijk weerklank omdat Egbert van Hout een minder links en een minder groen imago heeft. Intussen is het wel na twaalfen geworden en men stelt voor om hierover op 2 april verder te vergaderen. Maar nieuwe ontwikkelingen levert dat niet op. Iedereen is tevreden met Driekern. En zo wordt Egbert van Hout toch weer wethouder. Naast Chris School en Arie de Kleijn.

^ Hans van Breda.
(Foto: Arena maart 2002)

GEPASSEERD

Tijdens de eerste raadsvergadering op 18 april 2002 blijkt hoe gepasseerd Hans van Breda van Zeelands Welzijn zich voelt. "Ik wens het nieuwe college meer collegialiteit toe dan ik van jullie mocht ontvangen", bijt hij zijn vroegere collega's Chris School en Arie de Kleijn toe. Arie de Kleijn reageert op zijn bekende kalme koele wijze. "Ik doe dit werk al heel lang en ik heb nog nooit meegemaakt dat partijen die niet meedoen geen kritiek hebben. 1+1 is niet altijd 2 in de politiek."